

Często zadawane pytania dotyczące art. 65

Jak funkcjonuje współpraca transgraniczna w ramach RODO?

RODO zobowiązuje organy nadzorcze (ON) Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) do ścisłej współpracy na rzecz zapewnienia spójnego stosowania RODO i zabezpieczenia praw do ochrony danych osobowych osób fizycznych w całym EOG. Jednym z zadań ON jest koordynowanie procesu decyzyjnego w sprawach transgranicznego przetwarzania danych.

Zgodnie z tzw. mechanizmem kompleksowej współpracy (art. 60 RODO), który stosuje się w przypadkach transgranicznego przetwarzania, wiodący organ nadzorczy (WON) pełni funkcję głównego punktu kontaktowego dla administratora lub podmiotu przetwarzającego w sprawie danego przetwarzania, podczas gdy organy nadzorcze, których sprawa dotyczy, pełnią funkcję głównego punktu kontaktowego dla osób, których dane dotyczą, na terytorium swojego państwa członkowskiego. WON jest organem odpowiedzialnym za kierowanie procesem współpracy. Będzie on dzielić się stosownymi informacjami z organami nadzorczymi, których sprawa dotyczy, prowadzić postępowania wyjaśniające i opracuje projekt decyzji dotyczącej danej sprawy. Musi również współpracować z innymi organami nadzorczymi, których sprawa dotyczy, w dążeniu do osiągnięcia porozumienia w sprawie tego projektu decyzji.

Po wydaniu projektu decyzji WON zwraca się o opinię do organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, a te mają cztery tygodnie na ewentualne zgłoszenie mającego znaczenia dla sprawy i uzasadnionego sprzeciwu wobec projektu decyzji (art. 60 ust. 4 RODO).

Jeśli żaden spośród organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, nie zgłosi sprzeciwu, WON może przystąpić do przyjęcia decyzji.

W przypadku jeżeli co najmniej jeden spośród organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, nie zgadza się z projektem decyzji, może on zgłosić swój mający znaczenie dla sprawy i uzasadniony sprzeciw, jak wspomniano powyżej. Jeżeli WON zamierza przychylić się do sprzeciwu(-ów), wówczas przedkłada wszystkim organom nadzorczym, których sprawa dotyczy, zmieniony projekt decyzji. Organy nadzorcze, których sprawa dotyczy, mają następnie dwa tygodnie (art. 60 ust. 5 RODO) na zgłoszenie swoich mających znaczenie dla sprawy i uzasadnionych sprzeciwów wobec zmienionego projektu decyzji.

Jeżeli WON nie zamierza przychylić się do sprzeciwu(-ów) i w związku z tym wyniknie spór dotyczący projektu decyzji lub zmienionego projektu decyzji, a osiągnięcie porozumienia nie jest możliwe, uruchamiany zostaje mechanizm spójności. Oznacza to, że WON ma obowiązek przekazać sprawę do Europejskiej Rady Ochrony Danych (EROD).

EROD działa następnie jako organ rozstrzygania sporów i w terminie jednego miesiąca od przekazania sprawy do rozpatrzenia, przyjmuje większością dwóch trzecich głosów decyzję, która jest wiążąca zarówno dla WON, jak i dla organów nadzorczych, których sprawa dotyczy (art. 65 RODO). Jeżeli dana sprawa jest złożona, termin ten można przedłużyć o jeden miesiąc. Jeżeli EROD nie jest w stanie przyjąć decyzji w powyższym terminie większością dwóch trzecich głosów, decyzja powinna zostać przyjęta zwykłą większością głosów. Jeżeli głosy członków EROD rozkładają się po równo, decyduje głos przewodniczącego EROD.

WON lub w stosownym przypadku organ nadzorczy, do którego wniesiono skargę i którego decyzja zostanie skierowana do skarżącego, musi przyjąć swoją ostateczną decyzję na podstawie decyzji EROD, która zostanie skierowana do administratora lub podmiotu przetwarzającego oraz, w stosownym przypadku, do skarżącego.

Kto może uruchomić mechanizm rozstrzygnięcia sporów?

Jeżeli wyniknie spór pomiędzy organami nadzorczymi w ramach procedury kompleksowej współpracy, należy uruchomić mechanizm rozstrzygnięcia sporów. WON ma obowiązek uruchomić ten proces, jeśli nie przychyliła się do mającego znaczenie dla sprawy i uzasadnionego sprzeciwu organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, lub sądzi, że sprzeciw nie ma znaczenia dla sprawy lub nie jest uzasadniony.

Poza mechanizmem kompleksowej współpracy, w przypadku jeżeli ON nie zwróci się o opinię w sprawie projektu decyzji na podstawie art. 64 RODO lub nie zastosuje się do opinii EROD, wówczas każdy ON, jak również Komisja Europejska, może uruchomić procedurę na podstawie art. 65.

Sprawa została przekazana do EROD na mocy art. 65 RODO – co dzieje się dalej?

Po wpłynięciu sprawy EROD ma jeden miesiąc na przyjęcie decyzji. Okres ten można przedłużyć o kolejny miesiąc w zależności od złożonego charakteru sprawy. W tym terminie wiążąca decyzja musi zostać przyjęta większością dwóch trzecich głosów.

Jeżeli EROD nie była w stanie przyjąć decyzji w powyższych terminach, wówczas będzie zobowiązana do przyjęcia swojej decyzji w ciągu dwóch tygodni po upływie drugiego miesiąca. W tym ostatnim przypadku decyzja jest przyjmowana zwykłą większością głosów.

Jeżeli głosy członków EROD rozkładają się po równo, decyduje głos przewodniczącego EROD.

W tym czasie procedura kompleksowej współpracy jest w toku i zainteresowane ON nie mogą przyjąć decyzji w sprawie, która została skierowana do EROD.

Do kogo kierowane są decyzje?

Wszystkie decyzje przyjmowane w ramach mechanizmu rozstrzygnięcia sporów są kierowane do krajowych ON. Decyzja EROD jest dla nich wiążąca.

Co się wtedy dzieje?

Po przyjęciu decyzji przez EROD jej przewodniczący bez zbędnej zwłoki notyfikuje decyzję organom nadzorczym, których sprawa dotyczy.

W odniesieniu do procedur kompleksowej współpracy WON lub organy nadzorcze, których sprawa dotyczy, do których wniesiono skargę, muszą przyjąć swoją ostateczną decyzję na

podstawie decyzji EROD, która zostanie skierowana do administratora lub podmiotu przetwarzającego oraz, w stosownym przypadku, do skarżącego. Następuje to bez zbędnej zwłoki i najpóźniej w terminie jednego miesiąca po notyfikacji przez EROD swojej decyzji. WON i organy nadzorcze, których sprawa dotyczy, informują EROD o terminie, w którym doręczono ostateczną decyzję administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu oraz skarżącemu. Po otrzymaniu tej informacji EROD publikuje swoją decyzję na swojej stronie internetowej.

WON i organy nadzorcze, których sprawa dotyczy, podejmują ostateczne decyzje na mocy art. 60 ust. 7, 8 i 9 RODO. Ostateczna decyzja musi się odnosić do decyzji EROD i wskazywać, że zostanie opublikowana na stronie internetowej EROD. Do ostatecznych decyzji WON i organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, załączana jest decyzja EROD.

Kiedy zostanie opublikowana decyzja EROD?

Po tym jak WON i – w niektórych przypadkach – organ nadzorczy, którego sprawa dotyczy i do którego wniesiono skargę, poinformuje EROD o terminie, w którym doręczono ostateczną decyzję administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu oraz skarżącemu, EROD opublikuje swoją własną decyzję na swojej stronie internetowej.

Czy ON może zakwestionować decyzję wydaną przez EROD na mocy art. 65 RODO?

Organy nadzorcze, których sprawa dotyczy, będący adresatami decyzji EROD i które chcą decyzje te zakwestionować, mogą wnieść skargę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w terminie dwóch miesięcy od notyfikowania im tych decyzji.

Czy administrator, podmiot przetwarzający lub skarżący mogą zakwestionować decyzję wydaną przez EROD na mocy art. 65?

Decyzje przyjmowane przez EROD na mocy art. 65 RODO są „wiązące” dla krajowych ON, które przyjmują swoją ostateczną decyzję na podstawie decyzji EROD. Wiążące decyzje EROD kierowane są przede wszystkim do krajowych ON i są dla nich wiążące.

Jeżeli decyzje EROD dotyczą bezpośrednio i indywidualnie administratora, podmiotu przetwarzającego lub skarżącego, mogą oni skierować wniosek o unieważnienie tych decyzji przed TSUE w terminie dwóch miesięcy od ich publikacji na stronie internetowej EROD, zgodnie z art. 263 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Bez uszczerbku dla tego prawa na mocy art. 263 TFUE każda osoba fizyczna lub prawna ma również prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed właściwym sądem krajowym wobec ostatecznych decyzji ON wywołujących skutki prawne wobec tej osoby. Prawo to musi być wykonywane zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem krajowym.

Jeżeli decyzja ON, wdrażająca decyzję EROD na mocy art. 65 RODO, zostanie zakwestionowana przed sądem krajowym przez osobę, której dane dotyczą, lub administratora/podmiot przetwarzający, a przedmiotem będzie ważność decyzji EROD, wydanej na mocy art. 65 RODO, sąd krajowy nie będzie uprawniony do stwierdzenia

nieważności decyzji EROD wydanej na mocy art. 65 RODO, ale będzie musiał skierować kwestię jej ważności do TSUE, zgodnie z art. 267 TFUE.

Sąd krajowy może jednak podjąć decyzję o nieprzekazywaniu TSUE kwestii ważności decyzji EROD, w przypadku kiedy osoba fizyczna lub prawna znajdowała się w sytuacji prawnej wymagającej wniesienia skargi o unieważnienie tej decyzji przed TSUE, ale nie zrobiła tego w terminie przewidzianym w art. 263 TFUE.

Czy istnieją inne sytuacje, które mogą uruchomić mechanizm rozstrzygania sporów?

Mechanizm rozstrzygania sporów jest uruchamiany nie tylko w sytuacji, kiedy WON nie przychyliła się do mającego znaczenie dla sprawy i uzasadnionego sprzeciwu organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, lub kiedy odrzuca sprzeciw jako niemający znaczenia dla sprawy lub nieuzasadniony (art. 60 RODO). Może on być również uruchamiany w poszczególnych sytuacjach określonych w art. 65 ust. 1, np. jeżeli panują sprzeczne opinie co do tego, który z ON powinien pełnić rolę WON.

Ponadto, w niektórych okolicznościach wymienionych w art. 64 ust. 1 RODO, każdy właściwy ON ma obowiązek zwrócić się do EROD o opinię przed przyjęciem projektu decyzji krajowej (np. przed zatwierdzeniem nowego zestawu standardowych umów). Zgodnie z art. 64 ust. 2 RODO, każdy organ nadzorczy może wystąpić o opinię EROD dotyczącą spójności w sprawie mającej charakter ogólny lub wywołującej skutki w więcej niż jednym państwie członkowskim. Jeśli ON nie wystąpi o opinię EROD w sprawach określonych w art. 64 ust. 1 RODO lub nie zastosuje się do opinii EROD wydanej zgodnie z art. 64 RODO, każdy ON oraz Komisja Europejska mogą w tej kwestii uruchomić procedurę rozstrzygania sporów na podstawie art. 65.

Jak TSUE wyjaśnił w swoim wyroku w sprawie C-311/18 (Schrems II) (pkt 147):

„Jeśli chodzi o podniesioną przez komisarza okoliczność polegającą na tym, że przekazywanie danych osobowych do takiego państwa trzeciego mogłoby ewentualnie być przedmiotem przyjmowanych przez organy nadzorcze w różnych państwach członkowskich rozbieżnych decyzji, należy dodać, że, jak wynika z art. 55 ust. 1 i art. 57 ust. 1 lit. a) RODO, zadanie czuwania nad przestrzeganiem tego rozporządzenia zostało powierzone co do zasady organowi nadzorcemu właściwemu na terytorium danego państwa członkowskiego. Ponadto, w celu uniknięcia wydawania rozbieżnych decyzji, art. 64 ust. 2 tego rozporządzenia przewiduje możliwość zwrócenia się przez taki organ nadzorczy, który uważa, że przekazywanie danych do danego państwa trzeciego winno być ogólnie zakazane, do Europejskiej Rady Ochrony Danych (EROD), która na podstawie art. 65 ust. 1 lit. c) tego samego rozporządzenia może wydać wiążącą decyzję, w szczególności gdy organ nadzorczy nie stosuje się do wydanej opinii”.